

Pravidla jednání obchodníka s cennými papíry ve vztahu k zákazníkům

Abstrakt

Cílem této diplomové práce je definovat a analyzovat rozsah právní úpravy stanovující pravidla jednání obchodníka s cennými papíry ve vztahu k zákazníkům. Tato pravidla jsou vytvořena evropským právem, a to prostřednictvím tří právních předpisů: v první řadě evropskou směrnicí 2004/39/EC, o trzích finančních nástrojů, nazývané též Markets in Financial Instrument Directive (MiFID), dále pak tuto směrnici provádějícím nařízením č. 1287/2006, a posledním z nich je směrnici MiFID provádějící směrnice č. 2006/73/EC. První předpis je rovněž nazýván právní úprava LEVEL 1 a prováděcí předpisy jsou nazývány právní úprava LEVEL 2. V České republice je právní úprava založena na transformaci výše uvedených evropských předpisů, a to prostřednictvím zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu.

Tato právní úprava přinesla poměrně rozsáhlou regulaci pravidel jednání obchodníka s cennými papíry a s tím spojenou ochranu zákazníků. Na tuto problematiku se zaměřila tato diplomová práce, která se po formální stránce skládá z úvodu a sedmi samostatných kapitol.

V úvodu práce je vymezen předmět a cíl diplomové práce. V úvodu jsou rovněž uvedeny základní prameny práva a je zde popsána i základní problematika a terminologie.

První kapitola pojednává o úloze kapitálového trhu v národním hospodářství a vymezuje segmenty a subjekty kapitálového trhu. Je zde stručně popsáno, jak kapitálový trh funguje a kdo jsou hlavní činitelé kapitálového trhu.

Druhá kapitola se zabývá rolí obchodníka s cennými papíry na kapitálovém trhu, popisuje a analyzuje jeho služby ve vztahu k ochraně jeho zákazníků.

Třetí kapitola je zaměřena na význam povinností obchodníka s cennými papíry v rovině smluvního práva a na ochranu zákazníka jako spotřebitele. V této kapitole jsou analyzovány atributy obecného občanského a obchodního práva a odpovědnost za škodu vzniklou z porušení povinností v předsmluvním, smluvní a postsmluvním stadiu smluvního vztahu mezi obchodníkem s cennými papíry a jeho zákazníkem. Je zde analyzováno, zda lze na práva a povinnosti vyplývající z právního vztahu mezi obchodníkem s cennými papíry a klientem podřídně aplikovat ustanovení obecného občanského a obchodního práva, a to i ve vztahu na právní úpravu ochrany spotřebitele.

Čtvrtá kapitola pojednává o pojmu zákazník a o jeho zákonné klasifikaci a kategorizaci. Tato kapitola je rozdělena do tří podkapitol. První podkapitola pojednává o způsobilé protistraně, druhá podkapitola o profesionálním zákazníkovi a poslední podkapitola pojednává o neprofesionálním zákazníkovi.

Pátá kapitola se zaměřuje na obecné povinnosti obchodníka s cennými papíry, zejména na pravidlo jednat s odbornou péčí.

Šestá kapitola se zabývá jednotlivými pravidly jednání obchodníka s cennými papíry ve vztahu k zákazníkům a je rozdělena do osmi podkapitol. Každá z podkapitol analyzuje konkrétní pravidlo jednání a definuje míru povinností obchodníka s cennými papíry.

Sedmá kapitola pojednává o plnění povinností obchodníka s cennými papíry prostřednictvím jeho smluvních partnerů, tedy investičního zprostředkovatele a vázaného zástupce.

Závěr vyhodnocuje právní úpravu, o níž pojednává tato diplomová práce. Předně je zde konstatováno, že obecné právní předpisy práv občanského a obchodního je možné a mnohdy i nutné aplikovat i na složité právní vztahy mezi obchodníkem s cennými papíry a jeho klientem. Rovněž je v závěru vysloven názor, že případná nová právní úprava by se měla zasloužit o zpřehlednění pravidel jednání obchodníka s cennými papíry ve vztahu ke klientům. Již samotná kategorizace klientů by měla být přehlednější a lépe právně upravena.

Klíčová slova

Pravidla jednání

Obchodník s cennými papíry

Klient